

erakorralises eelarves eraldada koolimajade soetamise, Vabadussilla ehitamise, Ulila omandamise ning täiendamise ja veevärgi ehitamise ajajärke. Ajutisi suuremaid pingutusi linna suuremate ülesannete lahendamisel tunnistavad korralisedki kulud.

Võrreldes enne-iseseisvuse ajaga on linna tulude raskuspunkt oluliselt nihkunud varanduslikelt sissetulekuilt maksudele. Uute tuluallikate leidmine on raskendatud, kuna riik on kirjutanud ette lubatavate maksude liigid ja kõrguse ülemmäära. Vaatamata, et linn on asutanud juurde lisaks seniseile suuremaile ettevõtetele — elektrijaamale, gaasivabrikule ja tapamajale — tuluettevõtteid, nagu laenukassa ja müügisaali, pudretivabriku, apteegi ja panga ning veevärkki tulevikus linna üldtulude katteks peab andma puhastulu, on kulude tõus niivõrd suur, et linnavaranduste ja ettevõtete puhastulu katab ainult 23% kõigist linna puhaskuludest. Seda piisab vaid linna üldvalitsemise, sotsiaalpoliitiliste asutiste, riiklike ülesannete, pensionide ja arstiabi, laenude tasumise ja % ning kapitalide asutamise ja % puhaskulude katteks. Määrav tähendus ettevõttest saadava puhastulude kõrgusele on kaalutlusel, et kogukondlikud ettevõtted ka sel korral, kui nad oma iseloomult on tulude saavutamiseks, peavad seejuures ikkagi taotlema sotsiaalpoliitilisi sihte, ja see vähendab puhastulukust tunduvalt.

Suuremate — hääkorra, hariduse, hoolekande ja tervishoiu puhaskulude katmine toimub kogu ulatuses maksude kaudu.

Linna kulud on oma enamikus säärased, mis on rahaliselt hinnatamatud, sest linna tähtsam tegevus oma loomult on immateriaalne. Ei saa kõrvutada kulusummat ja hariduse andmisest või hoolekande teostamisest saadud kasu, samuti kui on võimatu arvestada välja rahaliselt kanaliseerimise ja uulide prügitamise väärtust.

Kaasaja erakordselt raske majanduslik surutis mõjustab linnaomavalitsust ühest küljest kulude suurenemisega, sotsiaalhädade, s. o. hoolekande korraldamisel ja tööpuuduse tagajärgedega võitlemisel, teisest küljest tulude vähenemisega. Seepärast peavad mitmedki suuremad kavatsused jääma ootama paremaid aegu ja teised ülesanded andma oma õigustatud nõudeist osa hädaseisukorrast tingitud suuremate väljaminekute katmiseks.

Kokku võttes võime öelda, et iseseisvus-ajal on Tartu muutunud väga palju välisilmelt kui ka seesmiselt korralduselt. Linnavalitsus on teinud kõik, mida on võimaldanud lühike teotsemis-aeg ja rahaline kandejõud.